

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIA — POLITICA

APARE ODATĂ PE SĂPTAMÂNĂ

Sub conducerea D-lui SILIU RĂDULESCU Consilier la Curtea de Apel din București

COSTUL ABONAMENTULUI
A SE VEDEA PE COPERTĂ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
15, STR. JULES MICHELET, 15

B. P. RĂDULESCU
REDACTOR-ADMINISTRATOR
1 Nov. 1893 — 17 Aug. 1931

Const. Prodan. — *Prezidenții Inaltului Divan Domnesc (Curtea Princiară).*

Jurisprudența Română. *Inalta Curte de Casație S.-U.* — *Retract litigios.* — Până când poate fi propus. — (Teodora Apostolescu cu Const. Beca).

Curtea de Apel din București S. I. — *Poprire.* — Testament. — Act scris. (Eliza Țaciu cu Victoria Dumitrescu).

Tribunalul Ilfov S. II. Com. — *Asanarea Datoriilor.* — *Parfumeria Teatrului* cu firma Afiliettes din New-Yorc).

Bibliografie.

PREZIDENȚII INALTULUI DIVAN DOMNESC (Curtea Princiară)

II

Moldova

Divanul domnesc, în Moldova, ca instanță pură de judecată, a luat ființă cam în același timp ca și în Țara Românească, adică în vremea ocupațiunii rusești din 1828 — 1834. Tot ca și în acest principat s'a născut înaintea Regulamentului organic care în Moldova s'a pus în aplicare la 1 Ghenarie 1832.

Divanul domnesc însă n'a suferit, aci, transformările, pe care le-a suferit, acolo. El a rămas tot timpul aproape neschimbat, cu o singură secțiune dela 1830 — 1862. Au fost legiuri, care să se ocupe de Divan, ca acea dela 28 Martie 1834 și cea de sub ocupațiunea rusească din 1853 — 1854, dela 4 Martie 1854. Și una și alta par a înființa câte o secție nouă pe lângă cea existentă, dar cu toate cercetările ce am făcut nu am putut afla din cine au fost alcătuite. Pentru legea din 1834 am avut însă explicația întâmplător, în Monitorul Oficial din 1861 cu ocazia discuțiilor la buget ce au avut loc în Adunarea legislativă, când se înțelegea că sporurile la Divan, care acum se numea Curtea princiară, sunt sporuri numai în Kanțelaria Divanului, împărțită în două, după cum afacerile erau de natură mobilă sau imobiliară. Legea din Martie 1854 înființează o Curte extraordinară provizorie. Ea se compune din 6 membri ai Divanului, din cei ce judecaseră, 3 din cei cari nu judecaseră, din 4 prezenți ai Divanelor de apel și de Tribunale. În caz de lipsă se completea Curtea cu membri ai Divanelor în ordinea vechimei.

Ea a fost desființată la 21 Noemvrie 1854 după întoarcerea lui Gr. Ghika așa după cum fusese desființată a 2-a secție a Inaltei Curți din Țara Românească la întoarcerea lui Știrbey.

Rangul de boerie, pe care trebuiau să-l aibă Prezenții Divanului era acel de Mare Vornic. Moldova n'a cunoscut Bănia decât ca o boerie de rangul al

treilea. În Moldova: Vornicia era mai mică decât Logofeția, în deosebire de Țara Românească unde era mai mare; de aceea vom întâlni Prezenți, cari vor fi logofeți, deși nu se cerea acest rang de boerie pentru funcțiune.

* * *

Cel d'întâi prezident al Divanului domnesc din Moldova a fost Logofătul *Constantin Catargi* după spusa postelnicului Manolaki Draghici în Istoria Moldovei. Dacă în realitate a fost, atunci nu a putut fi decât până la 1830, căci atunci știm sigur că a fost numit un altul.

Acesta altul a fost vel logofătul visternic *Constantin Cantacuzino-Paşcanu*¹⁾ (17 — 1843). El a trecut în acest post la 25 Mai 1830, de la Odilena III a treburilor ostenești, unde fusese numit cu un an înainte la Mai 1829. Fusese emigrat în Bucovina la Suceava pe tot timpul domniei lui Ion Sandu Sturza. Era socrul principelui N. Sutz, care și-a scris Memoriile, cari spune despre el că era: „muncitor, cinstit și drept” alții însă îl judecau alt-fel: dacă toți îi recunoșteau cunoștințele, toți însă îl tratau de intrigant și fals, capabil de ori-ce pentru interesul lui personal. Generalul Jaltuhin îl numise în Comisia Regulamentului Organic, iar în Obșteasca Adunare extraordinară de la 1831, care revizua lucrarea comisiei avusese un rol important: fusese ales secretar la masa III care avea de scop să cerceteze rânduiala judecătorească din Regulament. Va fi și unul dintre candidați la domnie în 1834. Va ceda locul său la Prezenție unui boer, care dacă nu avea meritele lui, avea alte titluri: averea imensă și presanța. La prezenția Divanului Domnesc se va mai întoarce.

Cel căruia cedase locul este primul baș-boer al Moldovei: logofătul *Theodor Balș*²⁾ (17 — 1841) căruia i se zicea „Frederic” pentru aerul mareț pe care-l avea. Demnitatea, pe care o resimțea în vena de la averea ce posedă (cea mai mare avere din Moldova) și de la înfățișarea lui exterioară: Inalt, frumos, cu o barbă albă, ce-i cădea pe piept. Demnitatea îi venea și de la conștiința, că reprezenta una dintre cele mai vechi familii boeresti, din Moldova dar și de la rolul pe care-l jucase personal în trecut. Încă de la 1810 fusese vornic. Rolul însemnat începe mai ales de la zaveră înainte. Fusese dintre boerii, cari rămăseseră în țară. Ca cel mai de seamă fusese trimis cu o delegație la pașa din Silistra și el însuși era pretendent la domnia pământeană. Nu a obținut-o, însă a primit a fi cai-

1) Vezi anelele parlamentare Vol. I partea II pag. 2 și pag. 6 și 62.

2) Buletinul oficial No. 5 din 6 Iulie 1832.

macanul noului Domn I. S. Sturza și a fost primul lui mare logofăt.

La venirea Rușilor în 1828 nu este întrebuințat deocamdată și Hatmanul Th. Balș, pe care l-au numit în divanul împlinitor, nu este el, căci la acea dată avea rang de logofăt. Acel Th. Balș este după părerea mea un văr al lui, care a fost căsătorit cu Ana Bogdan și care a fost toată viața militar. El se găsea în divanul obștesc și în adunarea extraordinară de revizie. Era „mădular deosebit”, dintre acei cari au drept a presustui. La închiderea adunării este trimis cu textul Regulamentului la București spre a fi predat Gen. Kisselef. Atunci este numit Președinte al Înaltului Divan (Dec. 1831) și va rămâne în post până la 1834. Mihail Sturza, noul domn, îl va găsi și păstra în acest post. Avea cea mai mare considerațiune pentru el. Era dintre cei 3—4 boeri pe cari îi așeza pe scaun în fața lui la adunări și solemnități. Sturza avea și alte considerațiuni de a face acest lucru. Balș, deși căsătorit de 2 ori: odată cu sora lui K. Konaki și altă dată cu Ruxanda Racoviță, totuși nu avusese copii. Nu știa cui să lase imensa lui avere, care sporea pe fiecare an și cu veniturile moșilor Sf-tului Munte, pe cari le ținea cu arendă. Sturza cu d-băcie a știut să lingusească vanitatea bătrânului și s'a făcut adoptat de el. Era deci tatăl adoptiv al domnitorului și Sturza nu-i refuza nimic. La alegerile din 1836 îl numise Președinte al colegiului boeri lor din Iași—deci baș boer, Balș avea o dorință, aceea de a purta uniforma militară. La 1834 i-a dat postul de inspector general al miliției, în care a stat până la 1839, adică două perioade de 3 ani. La ieșirea din funcțiune, Sturza i-a trimis o adresă de mulțumire și i-a acordat dreptul de a purta mai departe uniforma. La cererea domnitorului fusese decorat de sultan cu Nișan İftikar cu briliante, încă de la 1835.

Pentru cultura moldovenească fusese un protector și ca și Goleștii în Țara Românească, înființase o școală pe moșia lui Darabani.

La 1841 încetează din viață și domnitorul Sturza îi face o înmormântare cu mare alai, ca pentru un boer de cea mai mare vază.

În locul lui a fost numit un alt boer de mare vază și acesta cu o avere imensă: vel. vistiernicul *Iordake Roset-Rosnovanu* (1765—1836) 1).

Era unul dintre cei 4, pe cari domnitorul îl așeza pe scaun în fața lui. Prin rescriptul de numire îl arată ca „un bărbat însemnător și ispitit; trebuitoriu în cea mai înaltă treaptă a acestui ram” ca „în curgere de jumătate de veac a dat dovezi de destoinicie”. Tot odată cu numirea îl ridică la rang de logofăt.

Anghel Valli, care informa guvernul rusesc asupra însușirilor boerilor spune despre el, că era „fără talent, fără cultură, fără educație” și își datora situațiunea: nașterii, averii, rutinei în afacerile vistieriei și sprijinului rusesc.

Era fiul logofătului Nicolae Roset-Rosnovan și al Sofiei Hrisoscoleu și era ginerele celebrului Constantin Balș-Ciuntu. Devotat Rusiei, îi făcuse servicii în războiul din 1806—1812, când a obținut titlul de general rusesc. În timpul domniei lui I. Sandu Sturza rămăsese în țară și își făcuse o partidă a lui cu Cărvunarii; de aceea ca și Barbu Văcărescu în Țara Românească fusese pentru suprimarea privilegiilor. În Moldova juca acelaș rol ca și Al. Filipescu-Vulpe în cel-alt principat însă fără a avea însușirile acestuia. În timpul ocupațiunei rusești din 1828—1834 fusese brufuit de generalul Jeltuhin, care l-a trimis surghiun în Rusia, de unde s'a întors amărât împotriva protectoarei

sale, pe timpul lui Kisselef. A fost unul dintre candidații Rusiei la domnia Moldovei, deși sentimentele lui îl împingeau acum spre Austria, unde-și trimesese fiul la studii. Făcea parte acum din comisia centrală a Școalelor și Spitalelor. Luase parte la lucrările adunării extraordinare de revizie și această adunare îi dăduse delegație în comisia pavelelor și șoselelor.

Domnitorul Mihail Sturza pentru tot trecutul lui îl numise ca succesor al lui Th. Balș. În această calitate și pentru trebuințele organizării justiției adresase postelniciei un raport în care arată cum se săvârșeau judecățile în vechime, raport foarte important pentru cunoașterea trecutului judecătoresc și care arată că nu era atât de nul pe cât îl arată Valli.

A murit în funcțiune fiind, la 1836.

În locul lui domnitorul Sturza ar fi vrut să numească pe log. Iordake Catargiu, fiul lui Constantin Catargiu. Acesta era un partizan pe față al Rusiei. Fusese în comisia Regulamentului organic. Inteligent, cult, făcea parte din Francmasonerie și propusese de pe atunci unirea celor 2 principate; avea însă reputație proastă. El este acela, care a răspuns șefului său, care-i reproșa niște exacțiuni, pe când era ispravnic de Covurlui cu vorbele: „Fur, furi, fură” spuse pe grecește. Domnitorului îi era teamă de dânsul, pentru că nu prea ținea seamă de vorbele lui. Sturza ar fi vrut să-l pue la adăpost în Divan. Catargi a vrut să fie logofăt al trebilor din lăuntru, așa că i s'a dat această însărcinare.

În locul rămas liber a fost numit pentru a doua oară: logofătul *Constantin Cantacuzino-Pășcanu* la 7 Mai 1836 și a rămas în funcțiune până la 12 Septembrie 1837 1) când trecu ca Logofăt al trebilor din lăuntru, în locul lui Iordake Catargiu.

La plecarea lui prezidenția Divanului a fost oferită pe rând la doi din opozanții lui Sturza, cari făcuseră reclamațiune contra lui. A fost oferită lui Al. Mavrocordat, care a refuzat-o și apoi logofătului cavalier *Grigore Ghika* (176...—1838) care a primit-o. Valli spune despre el: „Om de bine, plăcându-i liniștea lui, fin și disimulat fără să pară, ascunzând adevăratele lui sentimente; acționând, dar nici odată descoperit; mișcându-se în întunec așa ca să iasă din joc fără a fi compromis. Cinstit, având spoliațiunile în oroare, dar fără a pierde din vedere interesul său; nu a comis nici odată vre-un abuz în cariera lui politică; plăcându-i să facă binele, dar fără să dea de la dânsul; voind cu toată sinceritatea binele țării, dar fără să se ostenească; constant, stabil în rezoluțiuni, dar de o stabilitate care degenează în încăpățănare une-ori”.

Cu astfel de calități e regretabil că nu a fost Președinte al Divanului mai multă vreme. Era acum un bătrân infirm, care a fost așteptat să se întoarcă dela moșie pentru a ocupa locul și care a încetat din viață după 6 luni la 15 Martie 1838.

Era din ramura Bidești a familiei Ghika și cumnat cu predecesorul lui, căci ținea în căsătorie pe Caterina sora lui Constantin Cantacuzino-Pășcanu.

Fusese vornic de Țara de Sus încă din 1810. În domnia lui Sandu Sturza emigrat în Bucovina. La ocupațiunea rusească, — 25 Mai 1829 — șef al odilei nerei îl adică a bunei întemeieri a Cnejeiei. Președintele Divanului Țării de sus și deputat în obșteasca obișnuită adunare când s'a pus în fruntea opozanților, cari au reclamat la poartă abaterile domnitorului Sturza și de aceea exclus din adunare împreună cu partizanii lui (1835). Pentru a-l îmbuna i se oferise acest post în care a murit.

Și de data aceasta Domnitorul ar fi vrut să numească pe un alt opozant ca să-l îndepărteze de

1) Rescript No. 208 din 28 April 1835 în Buletinul oficial No. 31/21 April 1835.

1) Vezi Albina Românească No. 72 din 12 Septembrie 1837.

afacerile politice și anume pe N. Canta, dar se vede că și acesta îi înțelesese gândul, că în cele din urmă Domnitorul s'a hotărât tot pentru logofătul *Constantin Cantacuzino-Paşcanu* ¹⁾ care ocupă locul pentru a 3-a oară. Se pare că de data aceasta a condus Divanul mai multă vreme, deși unii pretind că a fost întreruptă conducerea lui de prezența hatmanului Constantin Balș. Eu unul n'am găsit — cu toate cercetările, ce am făcut, — vre-o urmă de prezența lui Balș, așa că conducerea lui Cantacuzino-Paşcanu rămâne aceeași până la moartea lui înmormântată la 10 Ianuarie 1843.

Acum Domnitorul completează locul cu un om devotat lui, atât pe cât putea fi un om al cărui viclesug era „passé en proverbe” cum spune nu numai N. Suțu, dar oricine vorbește despre el. Acesta era Vornicul *Petre Roset-Bălănescu* (1786 — 1874) ²⁾

El era fiul lui Ion Roset-Bălănescu și al Ruxandei Catargiu. A intrat de tânăr în slujbe și încă dela început a arătat un spirit de mare subtilitate, dar și fecund în intrigi. La 1829 îl găsim ca ispravnic al ținutului Neamțu.

La 1831 în obșteasca adunare de revizie cu rang de postelnic. La 1833 Kiselef îl numește într-o comisiune, care avea de scop reforma administrativă și reducerea ținuturilor și după concluziile raportului s-au suprimat 3 ținuturi: Hârâu, Carligatura și Herța. La 1836 este ales madular al adunării obștești în locul unuia din cei 6 uneltitori scoși din adunare. La 1839 a fost însărcinat să reprezinte interesele Moldovei în delimitarea frontierei despre Austria. Pe la 1840 îl găsim Președinte al Divanului Țării de jos și la 1841 este înaintat la Divanul Domnesc în locul vornicului Sc. Miclescu, iar la 1843, — nu pot preciza data — este ridicat la Președinția înaltului Divan, pe care o ocupă până la 1845. În timpul acesta s'a produs o jalbă a Moldovenilor contra lui (Decembrie 1843) prin care se plângeau de el că e „viclean și sugubăț” și i se reproșau și alte curuzuri. La 1845 demisionează poate pentru că p'ecase dela Logofătia Dreptății St. Catargiu (cel tânăr) ruda sa, după mamă. La 1848 este surghiunit de Sturza la moșie, pentru că se dase de partea reformatorilor.

La 1849 Iunie 25 îl găsim în bunele grații ale noii domnii a lui Gr. Ghika de oare ce este numit Logofăt al Dreptății, funcțiune în care a stat până la 20 April 1850, când i s'a cerut demisiunea, din cauza unei intrigi, pe care ar fi pus-o la cale împreună cu hatmanul Th. Balș în contra fanarioșilor din Minister, în speță a lui Nic. și Iorgu Suțu. De atunci a intrat în opoziție contra Domnului și din această cauză nu a mai participat la slujbe, ba chiar a fost exilat la moșia sa. În 1855 totuși se manifesta semnând adresa către Sultan prin care protesta contra Divanului ad-hoc în noua lui formă și se cerea Divan obștesc electiv ca înainte de 1848. La 1857 în timpul cămăcămiei tovarășului său de protest contra fanarioșilor, Th. Balș este numit președinte al comisiunii de primirea județelor Basarabiei, care se retrocedau. La 1859 este deputat de Neamțu în adunarea electivă, în care trebuia să fie ales noul Domn. El însuși era candidat, dar a cerut să fie șters după listă, ca unul, ce era cunoscut partizan al lui Mihail Sturza. A fost unul dintre cei trimiși de adunarea din Iași, către adunarea din București, pentru a anunța noua alegere a lui Cuza. În timpul acestei domnii a fost membru în Comisia Centrală; în Co-

misia Mănăstirilor închinată; în Corpul Ponderator numit direct de Domn. Fiul său Niculae Roseti Bălănescu era ministrul de externe preferat al lui Cuza.

În timpul domniei Prințului Carol a fost de vre-o câteva ori senator de Neamțu și se manifesta totdeauna cu același spirit vioi cu care se manifestase toată viața. A murit la 1874;

La 29 Iunie 1845 Domnitorul Sturza a numit Președinte al Divanului, pe un alt opozant al său pe vornicul *Al. Mavrocordat* (1779-1858) pe cel care refuzase locul la 1837. El era văr cu Sturza căci mama sa Maria Sturza era sora lui Grigoraș Sturza, tatăl Domnului. După tată descindea din fostul domnitor Constantin Mavrocordat celebru prin spiritul democratic, cu care a condus politica ambelor principate. Celebrul Domnitor fanariot moștenise și lăsase urmașilor săi acest spirit care era idealul masonic al secolului al XVIII și pe care l-a transplantat la noi în țară.

Alexandru Mavrocordat ca și fratele său Constantin, care a fost și el logofăt al dreptății (1836) au fost crescuți în aceste idei înaintate și M. Sturza spunea despre ei că sunt oamenii Regelui Louis-Philippe. Al. Mavrocordat trece drept șef al partidei franceze în Moldova. Facea politică militantă. Era în adunarea obștească cu rang de postelnic și în 1835 semnase protestul contra Domnitorului, pentru care a fost scos din adunare. La 1837 am văzut că i s'a oferit Președinția Divanului, pe care a refuzat-o. La 1843 cu ocazia unor alegeri pentru adunare se găsea în localul de alegeri și căuta să ademnească pe unii și să amenințe pe alții. La 1845 i s'a oferit din nou Președinția nu numai pentru a-l așeza, dar pentru a complăce și domnitorului G. Bibescu, care era ginerile lui Mavrocordat.

E adevărat că Bibescu pusese sub interdicție pe soția sa, cu care avusese copii, și că divorțase de ea pentru a lua pe o Văcărească, de care era amoretat. Nu rămânea mai puțin ginere al lui Mavrocordat și Sturza căuta să întărească bune legături cu vecinul său. Mavrocordat a continuat totuși legăturile cu oamenii cu idei înaintate și anul 1848 îl va prinde în legătură cu revoluționarii. În casa nepotului lui au fost arestați cei mai mulți în ziua de 28 Martie, când domnitorul a trimis pe fiul său Grigore cu armata ca să-i aresteze.

Domnitorul Ghika, care era prieten cu el, îl consulta în diferite ocazii, când se prezentau dificultăți. La 1855 și el a semnat adresa către Sultan prin care se cerea o adunare ieșită din alegeri. A avut doar parte să vadă numai zorile vieții noi, pe care a inaugurat-o Convenția dela Paris căci moare în anul 1858.

În cursul anului 1849 a fost numit Președinte al Divanului vornicul *Constantin Sturza* (1799—1877) de la Skeia. Multă vreme am crezut că acest Sturza este Constantin Sturza de la Ruginoasa, cel care a jucat un rol atât de însemnat în organizarea justiției moldovene, dar în cele din urmă mi am schimbat părerea, pentru că pe atunci C. Sturza Ruginoasa avea rang de logofăt iar Sturza de la Skeia, rang de vornic, care este tocmai vornicul, care a fost numit.

Acesta era un om liniștit și foarte aplecat asupra cărței, pentru care însuși i s'a zis și „Bătrânul”. N-a jucat un rol prea mare, pentru că a trăit retras mai mult la țară între cărțile lui. La împărțirea averii părintești luase Skeia (Roman), unde construisese o casă modestă, în deosebire de fratele său Al. Sturza de la Miclăușani, care avea un adevărat castel me-

1) Albina Românească No. 39 din 15 Mai 1838.

2) Nu pot nota data exactă, pentru că nu se găsește trecută la Buletinul Oficial ca de altfel mai toate numirile privind pe ceilalți președinți ai Divanului.

1) Albina Românească No. 49 din 24 Iunie 1845.

dieval. Strânsese o frumoasă bibliotecă, din care face parte faimoasa Psaltire Skeiană, care împreună cu toată biblioteca, a fost dăruită Academiei de fiul său: D. C. Sturza, ministru de justiție în Cab. L. Catargi din 1891, și care împreună cu vărul său D. A. Sturza, fost Prim Ministru al țării, au publicat documentele Skeiane în colecțiunile academiei.

C. Sturza fusese mădular în adunarea obștească, reprezentând Ținutul Roman. Fusese mădular al Divanului Domnesc, de unde a fost ridicat la Prezenție. A părăsit Prezenția Divanului la 1751 pentru a trece la Departamentul Dreptății, pe care la condus până la 1853. La plecarea din post Domnitorul l-a ridicat și pe el la rang de logofăt. Nu l-am mai găsit în slujbe și numai la 1859, l-am găsit trecut pe lista candidaților la Domnie. De sigur că nu el va fi cerut această favoare, el, care nu ținea la vanitățile omenesti. La înființarea Curței de Casație în 1862 i s'a oferit un loc de Consilier, pe care însă l-a refuzat. De atunci nu s'a mai vorbit de el, căci nu s'a mai despărțit de cărțile lui dragi până la moarte, care s-a întâmplat în 1877.

El este bunicul, prin fica sa Olga, care s-a măritat cu fostul Președinte al Curței de Casație I. Duca, a actualului Consilier al Curței d-l G. Duca.

După plecarea lui, locul de prezident al Divanului a fost dat vornicului *Grigore Krupenski* (18...—1868¹⁾ la 3 Mai 1851. În post a stat până la 16 Mai 1855. Pe când era încă în funcțiune a fost ridicat la rangul de logofăt odată cu predecesorul său.

Paharnicul Sion spune despre întreaga familie, că în timpul domniei lui I. S. Sturza, „deși erau toți pătării, au făcut din ei vornici”. Acum se bucura de protecțiunea domnitorului Gr. Ghika, cumnatul său care în a 2-a căsătorie luase pe frumoasa Ana Catargi, sora Smarandei, soția lui Krupenski așa se explică de Vornicul a ajuns Președinte al Divanului. La 1837 l-am găsit deputat la Hârlău în adunare cu rag de comis. La 1840 avea rang de agă. La 1845 l-am găsit efor al Spitalelor în locul lui Veisa. La 1848 era cu revoluționarii. Și este de mirare, pentuca după eșirea din prezenție la 1855 îl găsim alături de Caimacanul Th. Balș, care-l însărcinează cu cheștiunea ameliorării administrației mănăstirilor. Tot Balș îl însărcinează cu primirea districtelor din Basarabia, ce ni se retroceda și din cauza nepriceperii a fost înlocuit cu subtilul și inteligentul Petrake Roset Bălănescu. De la această dată nu am mai aflat nimic despre el.

După el prezident al Inaltului Divan a fost: vornicul *Teodor Silion* (17...—1856²⁾ numit la 16 Mai 1855.

Acesta era ca și toată familia sa, original din Botoșani. Era fiul lui Silion de la Hârțăști, căsătorit cu o nepoată de a lui Calimah. Avusese o carieră administrativă ca ispravnic la Botoșani și apoi la Suceava dela 1827. Apoi a trecut în politică ca deputat în prima obștească adunare și apoi în alte trei legislaturi ca reprezentând ținutul Botoșani. În tot acest timp avea rang de spătar. Apoi a trecut în cariera judecătorească, întâi ca mădular al Inaltului Divan și apoi înaintat Președinte. În prezenție nu a stat mult, căci moare la Iunie 1856.

El este tatăl unui Consilier al Curței de Casație, numit la 1862 și care a funcționat până la 1890, adică 38 ani. Consilierul se numea Ștefan Silion și era Doctor în Pravile de la Universitatea din Heidelberg. La Casație trecuse din vechiul Divan, care în timpul domniei lui Cuza s'a numit Curtea princiară.

După Teodor Silion a venit prezident vornicul *Vasile Sturza* (1810 Noemvrie 8—ianuarie 1870) la 14 Iunie 1856. ¹⁾

E poate ultima numire pe care a făcut-o Ghika, căci peste o lună expirându-l mandatul domniei, a fost înlocuit cu Caimacamul unic Th. Balș. Balș, care-și pregătea alegerea ca domn ar fi vrut să și aibă oamenii lui în toate funcțiunile de seamă. Știa că Sturza este unionist, deci dușman vederilor lui, care se opunea la Unire. A căutat toate mijloacele ca să-l scoată. A fost mulțumit de ocazia pe care i o procura N. Canta. Acesta avea un proces la Divan și a raportat Caimacamului, că nu are încredere în imparțialitatea Divanului și ar dori ca el să prezideze ședința în care s-ar judeca acel proces. Caimacamul primește. V. Sturza a înțeles că această procedură, care nu se mai obișnuia de mult, e făcută ca să-l jignească, de aceea și-a dat demisia în Decemvrie 1856 și alături de el și ceilalți membri ai Divanului. Numai demisia sa a fost primită și astfel a fost înlocuit. La Prezenție însă se va întoarce în mod automat, când anulindu-se tot ce fusese făcut în timpul căimăcămiei unice, ca nelegal au revenit ultimii funcționari numiți de Ghika.

Celelalte detalii ale biografiei lui Vasile Sturza se găsesc în studiul personalității lui ca întâiul Prim-Președinte al Casației la 1862. Acolo am arătat cum tânăr cu studii s'a ocupat la întoarcere, întâi de agricultură; apoi a intrat în slujbe ca inspector al Școalelor din Bacău (1841) apoi ca ispravnic de Bacău; Mădular în Divan; întâiul Șef al Departamentului Lucrărilor publice; Președinte al Divanului; Comisar pe lângă Banca Națională a Moldovei; Deputat de Tecuci în Adunarea Ad-hoc; din nou Președinte al Divanului și Caimacam în Caimăcămia de 3; întâiul Președinte de Consiliu al Domnitorului Cuza și în fine întâiul Prim-Președinte al Casației, de unde iarăși a ieșit prin demisiune în urma neajunsurilor, cari i sau făcut. Acolo arătam și considerațiunea, ce trebuie acordată acestei personalități.

În locul lui Caimacamul a numit pe vornicul *Scarlat Rosetti* (18...—1865) în Decemvrie 1856 ³⁾ care a condus Divanul până la Octomvrie 1858.

Acest Scarlat Rosetti era din ramura Ciortescu a familiei Rosetti, ieșit din Constantin Rosetti și Anastasia Beldiman. Era fratele episcopului de Roman Veniamin Rosetti.

Scarlat Roset venea la prezenția Divanului dela Departamentul finanțelor, de unde plecase pentru a face loc lui Konake-Vogoride, iar la finanțe venise cu guvernul numit de caimacamul Th. Balș. Înainte de această perioadă l'am găsit la 1842 reprezentând ținutul Fălciu la adunarea obștească. La 1848 surghiunit de Sturza la moșia Șerbești. După această perioadă l'am găsit în grupul dela Constituționarul gazeta, pe care la 1859, o scoteau partizanii principelui Grigore Sturza pentru ai suține candidatura la domnie. De atunci l'am mai găsit la 1864 membru în Corpul Ponderator, desemnat de principele Cuza în baza dreptului pe care îl conferea Statutul desvoltător.

În anul următor (1865) moare lăsând 2 copii.

La 19 Octombrie 1858 în baza Convenției constitutive a Principatelor danubiene *Vasile Sturza* ³⁾ se întoarce în fruntea divanului domnesc și în această calitate devine unul din cei trei Caimacami ai Moldovei: Ștefan Catargi, V. Sturza, An. Panu. După

1) Afis No. 83 din 7 Iunie 1856 în Buletin oficial No. 48/14 Iunie 1856.

2)

3) Gazeta de Moldavia No. 83 din 20 Octomvrie 1858.

1) Albina Românească No. 35 din 3 Mai 1851.

2) Afis No. 237 din 16 Mai 1855 în Buletinul oficial No. 48/2 Iunie 1856.

discuția avută în sânul Căimăcâmiei și retragerea lui Catargiu, Sturza rămânea singur cu puteri depline, căci An. Panu nu era în căimăcămie decât ca interimar la departamentul Dreptăței. Pentru felul patriotic cum a condus treburile, Moldova, prin reprezentanții ei, i-a fost recunoscătoare. Locui ce a avut, l-a părăsit pentru a deveni întâiul șef de guvern al lui Cuza.

După Vasile Sturza, Domnitorul înaintează pe unul care-și făcuse cariera numai în corpul judecătoresc. Acesta era *Alexandru Catargiu* (1802-1872) ¹⁾ El era fiul lui Iordache Catargiu și nepot al lui Constantin, întâiul Președinte al Divanului Domnesc. Era deci frate cu celebrul protejat al Consulului rusesc Costin Catargiu.

Făcuse din tinerețe bune studii și fusese chiar stipendist al colegiului Vasilian. A intrat în corpul judecătoresc La Inaltul Divan era încă de pe la 1850, Era deci un cunoscător al afacerilor din fața acestor instituțiuni așa că atunci când Domnitorul Cuza îl ridică la președinție, nu făcea decât să recunoască și vechimea și meritele lui. Nu știu, dacă la acea dată Domnitorul era deja prietenul nepoatei sale Maria Obrenovici, fiica lui Costin Catargiu, pentru că să fac vre-o legătura între aceste împrejurări.

A fost deci ultimul președinte al Divanului, care se numea acum Curtea princiară. În noua Curte de Casație a trecut la 1862 Febr. 10 cu rang de Consilier. La primul loc vacant, ce s'a ivit prin refragarea lui C. Hurmuzache (Nov. 1862), a fost înaintat Președinte de secțiune.

Ca președinte a avut ocazie să fie locul Primului Președinte al Curții de Casație lipsă și a rostit vre o câte-va discursuri în cari se văd înalta concepție despre profesiunea de magistrat pe care o avea, cum este spre exemplu discursul rostit în sesiunea 1864.

Din Curte s'a retras la April 1872 din cauza vederii. Orbise complect. Parlamentul i a votat ca pensie: leafa întreagă. „Pentru-că și-a pierdut vederea; pentru-că și-a îndeplinit misia cu onestitate; pentru-că are familie numeroasă și nu are avere personală”.

În adevăr fusese căsătorit de 2 ori și avea 12 copii. Una dintre fiicele lui s'a căsătorit cu D-l Mihai Vidrașcu fost procuror la Curtea de Casație.

În cursul anului 1872 a încetat din viață.

Constantin Prodan
Procuror pe lângă Curtea
de Apel din București

1) Monitorul Oficial.

E r a t ă

În articolul precedent asupra Președinților Inaltului Divan din Țara Românească publicat în No. 7-8 din 3 Martie 1935 s'au trecut vre-o câte-va greșeli, ce trebuiesc îndreptate. Astfel pe pagina 47 coloana din stânga, rândurile 30-40 trebuiesc intercalate între rândurile 18 și 19. De asemeni datele de moarte ale lui Manolache Băleanu și Ion Vlădoianu s'au strecurat din eroare, căci nu cunosc datele de moarte ale acestor doi Președinți.

C. P.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE Secțiuni-Unite

Audiența de la 28 Februarie 1935

Președinția D-lui D. Volanschi, prim președinte

Teodora Apostolescu cu Const. Beca și alții

RETRACT LITIGIOS. — DACĂ POATE FI PROPUȘ CÂND CESIUNEA DREPTULUI A AVUT LOC MAI ÎNAINTE DE A SE FACE RECURS CONTRA HOTĂRĂRII CESIONATĂ. — ART. 1402 ȘI 1403 C. CIVIL.

Cu toate că legea recunoaște un caracter definitiv deciziunilor Curților de Apel, poci-na însă nu încetează de a exista, cât timp partea este încă în termen a introduce recurs în Casație în contra lor, astfel că în sensul art. 1403 c. c. dreptul rămâne litigios și în intervalul termenului de recurs și deci propunerea de retract litigios este admisibilă și atunci când cesiunea dreptului a avut loc mai înainte de a se face recurs contra hotărârii care a fost cesionată. dar înăuntrul acestui termen.

No. 12. — Constată cu propunerea de retract litigios este admisibilă în recursul făcut de Teodora Apostolescu contra deciziei 335/932 a Curții de Apel București S. III în proces cu Const. Beca și alții.

Curtea deliberând,

Asupra recursului de față;

Având în vedere deciziunea atacată din care rezultă că, intimatul Constantin Beca, fost chiriaș al recurentei Teodora Apostolescu a chemat-o în judecată pentru ca să fie obligată să-i plătească suma de 49.279 lei, ce i-a încasat drept chirie peste cotele legale, prevăzute de legile în vigoare de la Octombrie 1922—25 Aprilie 1925.

Că, Tribunalul a admis acțiunea, iar Curtea de Apel a redus condemnațiunea recurentei la 19.280 lei plus procente legale; că, deciziunea Curții de Apel a fost însă casată, pentru nemotivare, de Inalta Curte S. I-a prin decizia No. 1/929 în urma recursului făcut de chiriaș; că, în urma acestora, Curtea de Apel București S. III-a, examinând ca instanța de trimitere, apelul făcut de recurentă contra sentinței prin care Tribunalul admisesese în totul acțiunea intimatului, a respins acest apel prin decizia No. 335 din 16 Noembrie 1932, menținând în întregime sentința Tribunalului.

Având în vedere că, în contra deciziunii Curții de trimitere pârâta Teodora Apostolescu a introdus, la 31 Ianuarie 1933 recurs, sprijinit pe mai multe motive, iar prin petiția cu care a depus motivele de casare, a oferit intimatului C. Beca retractul litigios, bazat pe următoarele împrejurări de fapt: numitul intimat, după ce a obținut decizia No. 335/932 a S. III-a, Curtea de Apel a cedat lui C. Cașan, pe preț de 40.000 lei, creanța ce o avea în contra recurentei în baza ei; cesiunea a avut loc înainte de facerea recursului și în intervalul pentru introducerea lui, iar prin retractul propus, recurenta oferă cesionarului Cașan prețul cesiunii cu spese etc.; se mai constată că poste-

rior, cesionarul C. Cațan a cedat și el lui Marin Alexiu, creanța cesionată lui de către C. Beca; prețul acestei ultime cesiuni fiind de 110.000 lei, iar retractul se oferă față de primul cesionar C. Cațan și pe prețul cesiunii lui.

Având în vedere că recursul introdus în aceste condițiuni de către Teodora Apostolescu, venind înaintea Secțiunii I în ședința de la 31 Octombrie și recurența menținând oferta de retract litigios, s'a ivit divergență înaintea Curții asupra chestiunii de a se ști dacă este admisibilă propunerea de retract litigios, atunci când cesiunea dreptului a avut loc mai înainte de a se face recurs contra hotărârii care a fost cesionată; că neîntruindu-se asupra acestei chestiuni numărul de voturi legal nici în complectul de divergență, judecata ei a fost trimisă înaintea Secțiunilor Unite ale Înaltei Curți.

Considerând că din dispozițiunile art. 1402 și 1403 c. c. rezultă că legea subordonează exercițiul retractului litigios existenței unui proces asupra fondului dreptului în acest sens că, la data când cesiunea are loc, dreptul să fie încă litigios, adică procesul să nu fi luat sfârșit în mod definitiv.

Că, odată îndeplinite aceste condițiuni, retractul litigios poate fi propus în orice stare a procesului, căci scopul lui este acela de a curma litigiul existent, iar pentru oferirea lui legea nu fixează nici un termen.

Având în vedere că este generalmente recunoscut că exercițiul retractului litigios este posibil chiar înaintea Curții de Casație, dacă cesiunea a avut loc după introducerea recursului; că, însă odată acest lucru admis, nici un motiv temeinic nu se mai opune, pentru ca retractul să fie oferit și în timpul termenului de recurs, dar mai înainte de facerea recursului;

În adevăr, deși deciziunile Curților de Apel, ca ultime instanțe de fond, sunt definitive și pot fi puse în executare, independent de calea deschisă a recursului, este însă neîndoelnic că prezumția de adevăr ce legea acordă acestor deciziuni, nu devine irevocabilă decât atunci când, în urma controlului la care au fost supuse înaintea Curții de Casație, ele au fost găsite că întrunesc toate condițiunile legale, deciziunea Curții de Casație, în cazul casării, ridicând orice valoare deciziunilor Curții de fond, atacate cu recurs.

Că, dar, deși legea recunoaște un caracter definitiv deciziunilor Curților de Apel, pricina însă nu încetează de a exista, cât timp partea este încă în termen a introduce recurs în Casația în contra lor, căci altfel s'ar putea întâmpla ca după ce s'a decis că după pronunțarea Curții de Apel procesul nu mai există, el totuși să reinvie prin casarea deciziunii Curții de fond.

Că, astfel fiind, urmează că în sensul art. 1403 c. c. dreptul rămâne litigios și în intervalul termenului de recurs și deci propunerea de retract litigios este admisibilă și atunci când cesiunea dreptului a avut loc mai înainte de a se face recurs contra hotărârii care a fost cesionară, dar înăuntru acestui termen.

Pentru aceste motive constată că propunerea de retract litigios este admisibilă.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. I-a

Audiența de la 21 Februarie 1935

Președinția D-lui Mircea Possa, consilier

Eliza Țaciu cu Victoria Dumitrescu și alții

POPRIRE. — ACT SCRIS. — TESTAMENT. — CONFIRMAREA LUI PRIN SENTINȚĂ DEPRIMITIVĂ. — ART. 455 PR. CIVILĂ.

Legiuitorul fixând condițiunile popririi asigurătoare în raport cu certitudinea creanței, a acordat condițiuni mai ușoare, pentru creanțele ce pot fi stabilite cu acte scrise, permițând înființarea de popriri în acest scop fără depunere de cauțiune, astfel că dacă printr'un testament confirmat printr'o hotărâre definitivă se stabilește netăgăduit un drept de creanță, acel testament poate fi considerat ca un act scris în sensul art. 455 al a proc. civilă, pentru ca pe baza lui să se ordone înființarea unei popriri fără dare de cauțiune.

No. 58. — Admis apelul făcut de Eliza T. Țaciu în contra sentinței cu No. 743/934 a Trib. Ilfov S. Notariat în proces cu Victoria Dumitrescu, Margareta Oprescu și alții.

Curtea :

Asupra apelului făcut de Eliza T. Țaciu în contra sentinței No. 743/934 al Tribunalului Ilfov secția Notariat;

Având în vedere susținerile părți'or și actele din dosar;

Având în vedere că în fapt se constată că D-na Eliza Țaciu a cerut înaintea Tribunalului Ilfov secția Notariat înființarea unei popriri în mâinele chiriașilor imobilului din București Str. Lipsșani No. 43 pentru a asigura încasarea sumei de 3.000.000 lei, ce pretinde că intimații îi datorează în baza art. 898 c. civ. ca fructe ale porțiunii ce posedă în acest imobil drept moștenire în baza testamentului defunctului său soț Toma Țaciu, testament recunoscut prin deciziunea civilă No. 380/932, a Curții de Apel din București Secția II-a; că Tribunalul a ordonat poprirea, fără dare de cauțiune conform art. 455 lit. a în baza acțiunii, intentată de reclamantă pentru plata fructelor ce i se datoresc și a deciziei menționate, prin care se recunoaște că este poprietară pe 1/4 din imobilul mai sus arătat; că la această poprire s'a făcut contestație de către Margareta Oprescu, Eliza Orghidan, Victoria Dumitrescu-Agraru și Gusa și Eugenia Ciorga, pe motiv că poprirea s'a încuviințat cu violarea art. 455 pr. civilă, fiindcă neprezentându-se un act scris care să constate creanța reclamantei, poprirea nu putea fi ordonată decât în baza art. 455 lit. b. adică cu dare de cauțiune, că Tribunalul a admis contestațiunea, a dispus anularea popririi înființată; că în contra acestei sentințe s'a făcut apel de creditoarea Eliza C. Țaciu;

Având în vedere că apelanta susține că testamentul din 15 Ianuarie 1922, confirmat prin deciziunea definitivă a Curții de Apel secția III-a No. 381/932, este un act scris în sensul art. 455 al. a procedură

civilă, și deci Tribunalul putea să ordone înființarea poprirei ce solicitase fără dare de cauțiune;

Având în vedere că prin textul mai sus citat se dispune ca orice creditor a cărui creanță e constatată prin act scris neautentic, va putea deodată cu intențarea acțiunii să poprească sumele sau efectele datorate datornicului său, de către un al treilea, putând fi supus după aprecierea autorității judecătorești și la area unei cauțiuni fixată de dânsa;

Având în vedere că prin testamentul invocat de apelantă, Toma Taciuc a dispus în favoarea soției sale Eliza Taciuc de dreptul la 1/4 în plină proprietate și posesiune asupra imobilului din București str. Lipsani No. 43, fost 25 colț cu Ulicioara Sf. Niculae Șelari și Blănari 33, iar validitatea acestui testament fiind contestată el a fost confirmat prin deciziunea Curții de apel S. III-a 380/932.

Că așa dar prin testamentul și prin decizia mai sus arătată recunoscându-se apelantei un drept de proprietate asupra unei părți din averea autorului intimatelor, acest drept de proprietate implică pentru Eliza Taciuc și dreptul de a se bucura de fructele acelor bunuri;

Că astfel, prin sus arătatele acte, opozabile tuturor intimatelor deoarece provine de la autorul comun, se stabilește netăgăduit un drept de creanță a apelantei pentru fructele bunurilor ce i-au fost testate;

Că această creanță fiind stabilită cu acte scrise, poate justifica o poprire asigurătoare fără cauțiune, astfel după cum s'a ordonat în speță.

Considerând că, în adevăr, art. 455 al. a pr. civ. nu pune pentru acest fel de poprire decât o singură condițiune și aceasta referitoare la dovada titlului pe baza căruia se cere înființarea poprirei.

Că legiuitorul, consecvent intențiunii sale de a pune la îndemâna creditorului o cât de eficace măsură de asigurare a creanței lui prin măsura poprirei, nu s'a preocupat de lichiditatea creanței pe care nu a cerut-o ca o condițiune a popririi nici în al. a, nici în al. b al art 455 pr. civilă;

Că legiuitorul fixând condițiunile poprirei asigurătoare în raport cu certitudinea existenței creanței, a acordat condițiuni mai ușoare, pentru creanțele ce pot fi stabilite cu acte scrise, permițând înființarea de poprire în acest caz fără depunere de cauțiune sau cu o cauțiune apreciată de Președintele Tribunalului;

Că deoarece în speță, poprirea cerută de apelanta Eliza Taciuc, a fost înființată pe baza unei asemenea creanțe, după cum s'a arătat mai sus, ea a putut fi încuviințată fără cauțiune; că deci apelul Elizei Taciuc este întemeiat, sentința Tribunalului, prin care a fost anulată această poprire urmând a fi reformată și a se respinge ca nefondată contestația făcută de Gusa Cionga, Eugenia Cionga, Victoria I. Dumitrescu Agraru, Eliza G. Orghidan și Margareta Oprescu, cu petiția înreg. la No. 35261/934;

Apreciind și asupra cheltuielilor de judecată le fixează la suma de 2.000 lei.

Pentru aceste motive, admite.

Semnați: *Mircea Possa, Al. Liciu, I. Cernățeanu.*

TRIBUNALUL ILFOV SECȚIA II-a COMERCIALA

Audiența de la 25 Februarie 1934

Președinția D-lui I. Grădișteanu, judecător

Parfumeria Teatrului cu Firma Sales Affiliates din New-York

ASANAREA DATORILOR. — COMERCIANT. — CONVOCAREA CREDITORILOR PENTRU PROPUNEREA DE ARANJAMENT. — SUSPENDAREA EXECUTĂRILOR. — ART. 50 AL. I DIN LEGEA CONVERSIUNEI DIN 7 APRILIE 1934.

Jurnalul Tribunalului de convocarea creditorilor, dat pe baza art. 50 al. I legei conversiunii din 7 Aprilie 1934 și al cărui efect este suspendarea oricărei urmăriri de către creditorii în contra comerciantului, chiar dacă a fost reformat în întregime de către instanța de apel, renaște și continuă a produce efectele de mai sus, din moment ce se constată că s'a introdus recurs în contra deciziunii instanței de apel și s'a obținut suspendarea ei.

Admisă contestația făcută de către Parfumeria Teatrului Societate în nume colectiv în proces Firma Affiliates S. A. din New-York.

Tribunalul,

Asupra contestației făcută de către „Parfumeria Teatrului” Soc. în nume col., cu petiția înreg. la No. 27629,934 în contra urmăririi întreprinsă de Firma Sales Affiliates Soc. An. din New-York prin procuror avocat S. Frischhoff în executarea deciziei comerciale a Curții de Apel Secția III-a București cu No. 27/934 care confirmă sentința comercială a acestui Tribunal cu No. 2159/933.

Având în vedere actele și lucrările de la dosar, concluziunile orale în instanță și notele scrise ale părților.

Având în vedere că prin contestația făcută Soc. în nume col. „Parfumeria teatrului” cere pe baza art. 50 al. ult. din legea conversiunii din 7 Aprilie 1934, suspendarea executării întreprinsă de Soc. An. Firma Sales Affiliates din New-York prin procuror avocat S. Frischhoff, a Deciziunii comerciale a Curții de Apel București S. III-a cu No. 27/934 care confirmă sentința comercială a acestui tribunal No. 2159/933 până la rezolvarea recursului făcut în fața Inaltei Curți de Casație și Justiție în contra Deciziunii Curții de Apel S. V-a București cu No. 123/934, referitoare la cererea de aranjament cu creditorii conform art. 50 din legea pentru reglementarea datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934, prin care s'a reformat jurnalul Tribunalului Ilfov S. I-a Comercială cu No. 10073 din 22 Mai 1934.

Având în vedere că în fapt se constată următoarele: Firma „Sales Affiliates” din New-York, intimată în contestație, a pornit executarea în contra contestatoarei Soc. în nume col. „Parfumeria Teatrului” pentru o sumă de 5752,05 dolari pe baza sentinței comerciale cu No. 2159/933 a acestui tribunal, rămasă definitivă prin decizia Curții de Apel S. III-a cu No. 27/934, prin care s'a respins apelul debitoarei, contestatoare.

Că mai înainte contestatoarea firma „Parfumeria Teatrului” a cerut Tribunalului Ilfov S. I-a Comer-

cială, convocarea creditorilor societății pentru a le propune un aranjament de plată, conform art. 50 primul alineat al legii de conversiune din 7 Aprilie 1934.

Că Tribunalul Ilfov Secția I-a Comercială, examinând cererea și actele depuse și constatând îndeplinirea condițiilor cerute de lege a dispus prin jurnalul No. 10073 din 22 Mai 1934, convocarea creditorilor, deschizând procedura aranjamentului prevăzut de lege.

Că în urma acestui jurnal de convocarea creditorilor s'a făcut apel de un singur creditor, intimat din contestațiune Soc. „Sales Affiliates” care s'a soluționat de Curtea de Apel din București S. V-a, prin Deciziunea cu No. 123 din 20 Iunie 1934, prin care s'a admis apelul și s'a reformat jurnalul Tribunalului de convocarea creditorilor.

Că în contra menționatei Deciziuni a Curții de Apel s'a făcut de către contestatoare recurs la Înalta Curte de Casație, fixându-se termen de judecată la 5 Martie 1935, cerându-se în acelaș timp Curței de Apel S. V-a ca pe baza recursului să suspende executarea deciziunii cu No. 123/934.

Că Curtea de Apel prin Deciziunea cu No. 146/934, pe baza unei cauțiuni 100.000 lei a admis cererea de suspendare.

Că depunându-se cauțiunea de 100.000 lei de către contestatoare s'a dat curs deciziunii de suspendare.

Că astfel urmează a examina temeinicia contestațiunii în drept, raportată la constatările făcute în fapt.

Considerând, că contestatoarea pe baza art. 50 în legea conversiunii din 7 Aprilie 1934, pretinde în drept că contra sa nu se mai poate executa decizia Curței de Apel S. III-a cu No. 27/934, deoarece prin suspendarea celeilalte deciziuni cu No. 123/934 a Curței de Apel S. V-a a renăscut Jurnalul Tribunalului Ilfov S. I-a Comercială cu No. 10073 din 22 Mai 1934, care a dispus convocarea creditorilor săi.

Că prin urmare, chestiunea de drept dedusă înaintea Tribunalului este aceea de a ști dacă jurnalul Tribunalului de convocarea creditorilor dat pe baza art. 50 al legii conversiunii din 7 Aprilie 1934, reformat în întregime de către instanța de apel, renaște și își produce toate efectele prin recursul introdus în contra deciziei instanței de Apel, și a cărei suspendare a fost obținută.

Considerând că art. 50 al. 1 din legea conversiunii din 7 Aprilie 1934 prevede că: Comercianții și industriașii cât și societățile comerciale, cari ar avea cel puțin 15% din totalul creanțelor lor supuse prevederilor capitolului I și II și cari au acceptat pentru toți debitorii, intrând în prevederile capitolului I și II dispozițiile acestor capitole vor putea cere tribunalului ca să procedeze la convocarea creditorilor, pentru a declara dacă acceptă propunerea de aranjament a comerciantului, făcută de acesta în însăși cererea de convocare, în caz de acceptare, propunerea devine imediat obligatorie pentru toate părțile, iar ultimul alineat prevede categoric, că cererea de convocare a creditorilor are de efect suspendarea ori cărei urmăriri, neputându-se de asemenea înființa nici o măsură de asigurare până la încheierea aranjamentului cu creditorii sau până la darea hotărârei comisiunii de arbitraj.

Că astfel din interpretarea textului art. 50, rezultă că legiuitorul a vrut ca în timpul cât această procedură de aranjament este deschisă să nu se poată face

nici un fel de urmărire individuală de către creditori contra comerciantului, care a cerut convocarea creditorilor, în scopul ca în această perioadă comerciantul debitor să nu fie turburat, iar pe de altă parte pentru a stabili o egalitate de tratament pentru toți creditorii fără posibilitate de dăunare a unora în folosul altora, jurnalul de convocare a creditorilor constituind o hotărâre de principiu opozabilă și aplicabilă tuturor creditorilor.

Că prin urmare prin admiterea suspendării de Curtea de Apel S. V-a prin deciziunea No. 146/934, până la judecarea recursului, a executării deciziunii cu No. 123/934 a aceleiași Curți, atacată cu recurs, s'a suspendat în realitate pe baza art. 50 din legea conversiunii din 7 Aprilie 1934, posibilitatea de urmărire individuală de către orice creditor a contestatoarei „Parfumeria Teatrului” până la tranșarea recursului.

Considerând că în speță intimata S. A. „Salon Affiliates” din New York, pornind la executarea Deciziunii Curții de Apel S. III București cu No. 27/934, care a confirmat sentința comercială a acestui tribunal cu No. 2159/933, în contra contestatoarei a căutat a efectua o urmărire individuală inadmisibilă, contrară dispozițiilor art. 50, ultimul alineat din legea conversiunii din 7 Aprilie 1934, cari sunt și rămân aplicabile până la judecarea recursului, prin faptul suspendării executării deciziunii atacată cu recurs.

Că prin urmare, în atari condițiuni, contestațiunea devine întemeiată și cată a fi admisă.

În ceea ce privește cererea de cheltueli de judecată formulată de contestatoare se apreciază la suma de 2.000 lei.

Pentru aceste motive redactate de Domnul Judecător M. I. Grădișteanu, admite.

Semnați: *M. I. Grădișteanu, C. Panaitescu.*

BIBLIOGRAFIE

A apărut în :

Colecțiunea Const. Gr. C. Zotta

Codul Penal

și

legiuirile complementare recente, cuprinzând un număr de 35 legi și regulamente din anii 1921—1935

Ediția II, complectată

* * *

A apărut :

Legea

pentru

**Înființarea și Organizarea
Jurisdicției Muncii**

din 15 Februarie 1933

pusă în acord cu

Legea asupra contractelor de Muncă

din 5 Aprilie 1929

adnotate cu legislația, doctrina și jurisprudența la zi

de

Dr. Gh. Nedici și Const. Gr. C. Zotta
Consilier la Curtea de Casație Magistrat asistent la Curtea de Casație